

آبونه شرائطی

داخلی، خارجی، هریر ایچون
سنه لکی (۲۵۰)، آلتی آیلنی
(۱۳۰) غروشدور.

نسخه سی ۱۰ غروش،
سنه لکی ۵۲ نسخه در

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه
اخطارات

آبونه بدلی پشیندر

مسلمه موافق آثار مع المنویه
قبول اولنور. درج ایدلهین
یازیر اعاده اولونماز

اولسونلر .

ک. د.

مکتوبلرک امضالری و توضیح
واوقو ناقلی اولمی و آبونه صره
نومروسنی محتوی بولمنی لازمدر

ممالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لریک فرانسه
جده یازلسی رجا اولنور.

ناره کوندردلرکی زمان نه یه دائر
اولدیغنک واضحا بیلدیرلمی
رجا اولنور.

دینی، فلسفی، علمی، ادبی هفته لقی مجموعه اسلامیه در
باش محرر صاحب و مدیر مسئول

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم محمد عاکف اشرف ارباب

برنجيني: ايچيكلرك فئال قيرني هر كسه اكلا ده رقي نشر معارف و تربيه و نصايح طريقي .

ايك چيلى : ايچيكل به دوشمه يي تسهيل ايدن سفاهت و سفاكتلرك ازاله سينه يرلر ينه معقول و ناموسكارانه حيات و اكلنجلر اقامه ايتك او چيلى سيني ده: ايچيكل لري بهالاندر مق و اعمال و استعماللرني تحديد و احصر صورتلر به مشكلات ايقاع ايتك .

درديچيسي ده : اعمال و اذخال و استعمالني رسماً و زجر آمنع ايتكدر . بوسوك تدبير اك ضوك مراجعت ايدان و بعض دولتلر ده قطعايشمش اولوب و عموم دولتلر ده مانسلر ده دخي تطبيق ارزو اولونان اك يكي ، اك عصرى برتدبيردر كه حقيقتده بزم حد شرعى نوعدن برتدبيردر . متمدن ملتارك كافه سنده بوتدبيرلر هب موقع فعله قوش و هپسندن غايت بيوك فائدهلر ، نتيجهلر حاصل اولمشدر . حتى نوروج ده ايچيكل صرفياتي آز وقت ظرفيتده اينانلار به حق درجه ده ازالمش يني اونده بره دوشمشدر . و بوباده اك مؤثر اولانلرك تربيه ايله رسمي زجر و منع اولديني تحق ايتشدر .

تربيه خصوص سنده ايچيكل يي منع جمعيئلر يئك هر درلو مساعيسنك فائدهلري اولديني كبي معلم و معلملرك ، مكتب پروغراملر يئك غايت جوق تاثيرلري اولمشدر . و بوكون تربوي تلقيات سايه سنده دركه ايچيكلرك يالكلر وجود اولان مضرتلري سبيله دكل؛ عيني زمان ده اخلاقه منافي اولماي سبيله ايجلمه مكه باشلامشدر . حقيقت ايچيكل ايجيكل غايت بيوك را اخلاقسزاق اولديني حقه ده كوزل راعتقاد متمدن مانلر آراسنده كيتدكجه يرلشمكده در . اوهت ايچيكل ايجيكل غايت بيوك بر اخلاقسزاق در . ديناً نه قدر كناه و طباً نه قدر مضر ايسه فن ، فلسفه ، علم اخلاق جهده او قدر مذموم بر رذيلتدر . ذاتاً دين ايله خقي اخلاق ابرلمايه جنى مسلمانلندر . بوبيله ايكن مسلمان ناسي طاشيان و حتى كنديسي افندي ويا بك افندي بيلن نه قدر كسه لر يئز واردر كه ايچيكل ايجيكل اخلاقسزاق اولديني قبول ايتك ايسته مزله چونكه كنديلري اونامه دن ، صيقلما دن هر كسك او كنده ايجيكل رذالنده بولونورلر . حالبوكه شمدى اوروبانك كبار قسمي عتنده ايچيكل ايجيكل غايت بيوك معياندن صايباير اولمشدر . سزه بونك جانلي بر مثالي حكايه ايديم :

اوج سنه اول حسب لوظيفه روسيه كيتمش ايدم ، سد باشنده مسرت اولنه ايدم . يئكي اولنك قراشخانه سنده بير ايدك . اولنده در سعادت رفوس قوميايهلري مديري موسيو ثوره جابلر يله بيروت فرانسز پوسته لري باشمديري موسيو پريوري ده وار ايدى . حرب مناسبيله اوراده اقامت ايتدبريلورلر ايدى . اخشام اولونجه بزم ملتدن سوزم يابانه افندي نامي طاشيان كسه لر كبر ، عيت دن اول شيتلرني قورارلر هر كسك او كنده حيا ايتمه دن آچق دن آچمه رقي ايجرلر ايدى . بو ايكي اجني ذاتك ايسه هيج بر ايچيكل ايجدكلري آ كلاشيلديور ايدى . موسيو ثوره ايله اولدن راز معارف من اولديني كبي اوراده ايرقونو شديغه دن صميحي و تكليف سزجه كوروشمكه باشلامش ايدك . بركون

ناصلسه كنديلر يئك ايچيكل ايجدكلر نندن بحث ايدم . باقدم بوزولديلر . درجا ايدم رز ايچيكل ديمككه نه مراد ايدبيورسيكلر . اكر راقبي صورديورسه كن قبول ايتمه يز . چونكه اونى اخلاقسز و اسافل ناسدن اولالر ايجرلر . يوق شراب مراد ايدبيورسه كن ثاوت بزده يكلرده شراب ايجيكل اسكيدر نبري عادت اولمش ، فن اولنك ده لزومسز و مضر اولديني اثبات ايتش اولمقله برابر عادتلري ترك ايتك كوچ اولديغدن ايجديكلر اولور ايدى . فقط شمدى اونى ده ايجبيورز . چونكه حرب بر جوق انسانلري اتمكسز راقشدر . اونك ايجون بوبيله بر زمان ده شراب كبي صرف ذوقه عائد لزومسز بر شيتله باره ويرمكدن حيا ايدبيورز . اوكا ويره جكلر باره يي ارقداشمنله برابر بريكدنروب فقر ايه ويرسيورزه دبديلر .

شمدى انصاف ايدم . بر بوذاتلرك عاو جابلرني دوشونهلم . برده بزم سفيه زنيكلر يئك ياپدقار يينه باقلم . هان جناب حق انجايى خير ايله .

ايشته بونتيجهلر هب ملتارك منور قسمنك طويلانوب ايچيكلر عليهنده جيتلر بايماري و بوجميتلرك مناسب صورتلرله چالشمه لري سايه سنده استحصال ايدمشدر . و بوجميتلر ايشي يالكلر تربيه ايله ده بر ايقايوب ميموئلرينه و حكومتلرينه دخي اعمال نفوذ ايدرك بتون ايچيكلرك اعمال و اذخال و استعمالني رسمي صورتده منع ايتدبرمكه موفق اولمشدر . وازاق اكللاشيلور كه شمدى به قدر كبار و حكمدارلر مجلسلر ننده بيله اك بيوك مراسم مخدات و مدنيتدن عد ايديله ن معهود شرفه باده نوش اولماق بوندلصكره معايب دن ، محارم دن صايبا لا حق . سبحان القادر القيوم . دين ميزمك معجزه لري بيك اوچبوز سنه صكره بيله بتون دنيايه حاكم اولديني حالده بز حالا لازم اولديني قدر ابتباه حاصل ايدوب ده جهل لر يئك ازاله سي و دين جيلمزه حقيقه تمسك يوللرني طوتامبورز . بوكا نه قدر تأسف ايدلسه آزدر . فقط ايش تأسفله يئتمز . هان ايشه باشلايوب خالكماي يز . غايه هم تربوي ، هم معوثان و حكومت اوزرينه تاثيرلر يابوب قانلر ياپدبرمق صورتيه زجرى اولماق اوزره ايكي طرفلى در . وديكر جهتن تفصيلاتي مدافعه مليه طرفدن دريت سينه اول نشر ايديلوب مجاناً توزيع ايديله ن و ايچيكل بلييه سي و قور توملك چاره لري رساله سنده مندرج و ايچيكلره دوشمه ك ايجون لزومى دركار مشروع و ساطك حصونه چاليتق در ، و من الله التوفيق

دوفتور ميا سلى

اسماعيل حق

كليسالرك توحيدينه نه دن لزوم كوريليور ؟

اوتد نبري خريستيان مذهب لرينه دائر عرض ايتكده اولديغ معلومات علماي نصاراك مجهولى دكلدر . فقط و كتب مقدسه و تسميه اولان تورات و انجيل . محيفه لر نندن نقل ايتديكم بعض آيات و سطورك معنائى

هرشی اوکره ته جکدر. ایشته اولنری، بشیوز مذمبه آریله، وبربری
آفوروز ایتکه مجبور ایدن «پاراقلیطوس» !!

بن بوکله اوزرینه توقف ایتیه حکم، یالکز شو قادر عرض
ایده بیلرکه «پاراقلیطوس» شکنده برکله؛ نلاسق یونانجه ادبیانده
اصلا موجود دکدر. شونی ده قطعاً تأمین ایده بیلریم که «متسلی»
یاخود «نمزیه ویرجی» معناسنده «پاراقلیطوس» صورتنده هیچ بر
یونانجه انط موجود دکدر. بوکله، کایسارک یدنجی مصر میلادینده
اختراع و یاخوداسکی منابه ریونانجه کله سنک تحریف ایدلش رلفظندن
بشقه برشی دکدر. چونکه، سریانجه، یعنی آرامیجه، «بیانا»
کله سنک یونانجه معادلی «پاراقلیطوس» دکل، بلکه [پارقالون Prakalon]
در. [مرثیه برمانک برنجی باینده بوکله اوچ دفعه مقیددر].

ایمدی آشکاردرکه «پاراقلیط» طرزنده «تسلیت ویرجی» معناسنی
افاده ایدن هیچ برکله یونانیه موجود دکدر، اگر حقیقه مسیح «میانا»
کله سنی قوللامش اولسه یدی اونک یونانجه معادلی «پارقالون» دن بشقه
برکله اوله مازدی.

ایشته [پاراقلیطوس paraklytos, periklytos] به رفاقلیطوس ک
محرف شکیدرکه آرامیجه «خدا» یعنی «احد» معناسنه کلور.
[انجیل یوحنا، باب ۱۶، آیت ۱۷].

بوخصوصده انشاءالله بشقه بروقت عرض معلومات اعطاایده حکم.
بو «پاراقلیط» مجببی اورنایه قویمقدن مقصدم، کایسارک بیلمدکاری
شبلرده ناصل اتحاد ایده جکدرنی بر مثال ایله ارائه ایتمکن عبارتدر.
علمای عیسویه نک توحید مذاهب خصوصنده کوسترمکده اولدقاری
لزم و آرزویه رغماً اصلا موفق اوله مبعقلرینه ذره قادر شهیم
یوقدر. بونارک یکانه قصوراری، دینک مرکزنی تبیین و تعریفه کی
عجز و خط لرندن ایاری کلور. بالجله کایسارک «کاهن» ی، یاخود
«کشیشلر» ی، [۱] الوهیتده، کثرت، حاکمه، و اوچاک آرامقده
اولوب تورات کتابلرینی هپ بونقطه نظرله تتبع و مطالعه ایتمکده درلر.
مثلاً، توراتک ایلك ایکی اوج آیتنده درحال پر «اوچاک و کثرت»
بولمقدن هپی ذوقیاب اولورلر. بر الله یارادیور، دیگر بر الله
صولک اوزرینه قونمش؛ اوچنجی الله ده: «والله نور اولسون دیدی،
جمله سنده کی دیدی» دن عبارت ایش معلوم اولدنی اوزر کایسار، حضرت
عیسانی، کله، عنوانیه تسخیه ایتشاردر. اشته «الله نور اولسون
دیدی، دکی دیدی کله سی ایش ابناء عایه توراتک فالحه سی ده
تثابت ایله نمایان اولورمش»

خرستیان کایسارلی، «واجب الوجود» ده واحدی، یاخود
وحدانیت مطلقه نی طایفادن اجتناب ایدیورلر. و بو اجتنابلرینی انکار

[۱] پستوسلر تابع بولان کایسارک رؤسای روحانیلری «کاهن»
[Sacerdos, priest] اسمیه اطلاق اولنورلر. بوکله نکلغوی مذهبی «ذابج»
یاخود «شفیع» دیکدر، پروتستانلر، کهنوتی، یعنی کاهنلری رد ایده رک کندی
واعظلرینی «قسيس» یاخود «کشیش» [presbyters elders] تمییز ایدرلر.

اصیلی علمای عیسویه نک معلومی دکدر. چونکه اولنر کتب مقدسه نک
لسان اصلیلری بولان عبرانی و آرامیجه واقف دکدرلر. بناء علیه
کتب مقدسه نک متن اصلینی دکل، متکلم بولندقلری لسانه تحویل
اولان مترجم لسخلرینی اوقوبوب مطالعه ایدیورلر. بناء علیه کتب
مقدسه نک احتوا ایتدیکی کایک معانیسندن، کینه ولدنیا سندن دایما یخبر
قالیورلر.

دنیا نک هر گوشه سنده، مختلف عروق و السنه به منسوب بولان
بالجله علمای اسلام، قرآن کریمی لسان اصلیلی اولان عربجه ده
اوقودقلری حاکمه، علمای نصاری بالهکس، اون بیکده بری بیله «برانی
و آرامی دیلرینه آشنا دکدر. ایشه بو عظیم فرق و تفاوت نظر دقتدن
دور طو تاملیدر. هر هانکی بر دینک علماسی اودینک کتابی یزلمش
بولندنی لسانده اوقوبوب آکلامالیدر. عکس تقدیرده، معتبر و یا غیر
معتبر ترجمانلرک وساطتنه محتاج بولندلرندن صلاحیتلر — داها
طوغریسی — علملر هلم اولورلر.

فرضا بوکون بر طریق و یا لک بیوک خرستیان علمه:

— حضرت مسیح علیه السلام: «ون کیدیورم، والله بنندن
صوکره سزه «پاراقلیطوس» [Paraklytos, Paraclete] ی کوندره جک
و او سزه هرشی اوکره ته جکدر.» مألده اخبارانده بولنش.
حضرت عیسانک متکلم بولندنی آرامی دیلده «پاراقلیطوس»
[عربلر بوکله نی «پاراقلیط» صورتنده بازارلر] شکنده برکله یوقدر؛
ومسیح حضرتلرینک ده یونانجه به آشنا بولندنی باطبع کیمسه ادعا
ایده من. او حاکمه مسیحک پاراقلیطوس یرنده هانکی کله نی قوللامش
اولدنی لفظاً سولریمسکز؟

طرزنده بر سوال ایراد ایده جک اولورسه کز، نه جواب آله جکزی
بیلریمسکز؟

— مسیح، پاراقلیطوس کله سنی قوللاندی

جوانی آله جکزه هیچ شبهه ایتیمسکز. چونکه بشقه دورلو
دوشونمزله و بیلمزله. فقط آرامی لسانه آشنا بولان بر راهبه بو
سوالی ایراد ایدرسه کز، مسیح «میانا» [mbōyana] کله سنی استعمال
ایتدی، دیه جواب ویرا. خالوکه «میانا» [muāyana] لغنی،
صوکرادن یونانجه دن لسان سوریانی به تحویل اولان برکدر. «بیانا»
کله آرامیسی هم «ماینجی» همده «متسلی» و نمزیه ایدنجی «معناسنده در»
«پاراقلیطوس» ده علی العاده «متسلی»، یاخود «نمزیه ایدنجی»
[consolator comforter] معناسیله ترجمه ایدلشدر.

دین نقطه نظرندن دنیا لرجه مهم اولان بولغنک نه اولدنی ناصل
بیلمه لی بز؟ بو «پاراقلیطوس» کیمدر؟ حضرت عیسان داها بیوک
تعالیم، دانی بیوک و داها عمومی بر دین کثره جک اولان کیم اوله بیلور؟
کایسار ایسه «پاراقلیط» ک روح القدس بشقه برشی اولدنی ادعا
ایتیمکده درلر. اولرجه روح القدس دنیا ن «پاراقلیط» خرستیانلر

ایده منزل. اونلر الوهیتده، دائماً کثرت وعالمه بواق عشقنده بولند قجه بیلرنده قطباً اتحاد حاصل اوله ماز. چونکه مرکز مطلقاً بر اولمشی ضروریدر. مفردات واحد اطرافنده مرکز ایتکله اتحاد ایده بیلرلر. اجرام سماویه بینه بر کونش اطرافنده دوران ایتکله موجودیتلری محافظه قادر اولورلر. دینلرده بوقاعده عمومی جاریدر. خرسیتانلق، الوهیتده کثرت و صهریت آراد قجه، اتحاد شویله دورسون، دائماً تفرقه و مرکزدن اوزاغه دوشه جکلردر.

علمای نصاری، وحدانیت مطلقیه یا ناشیاد قلرندن دولای دیگر بر خطایه دوشورلر که اوده، اللهه انسان آره سنده بر شفیع مطلق اتحاد ایتلریدر. بوشفیغ مطلقده هم الله، همده آدم اولمق اعتباریه یالکیز عیدی پیغمبری اصطلافا و انتخاب ایتلریدر. فقط بونا منتهای وازی ایلله منتهای وفای جوامردن مرکب اولان شفیع، هیچ برکنده هکارک دوشوریدن دوعری به تقرب ایده جک آق یوزی اولمادیغندن دولای لایمده اعزمنک شفاعتلیرنده دخالت ایتک ضرورتی حسن ایتکده درلر. واقعا پروتستانلر، آلمیلان کایساسی دخی داخل اولدینی حالده مسیح دن بشقه شفیع طایمازلار سنده، شوش شفاعت مسئله سنده. اساس اعتباریه اللهک وحدانیتیه قائل اولما قله هر وقت اتهامه معروض قالمقندن تمایض کریبان ایده میه جکلری وارسته اشتباهدر.

تاریخ و فلسفه ادیانده کی توغلات و تبعاتندن، استحصالی ایتدیکمه قناعتیه نظراً خرسیتانلقی شو بر قاج سطرلرله تلخیص ایده بیلیم: خرسیتانلق بدایتنده؛ موسویتک آجاق بر طریق، دها دوعریبی مجدد بر مذهبی ایدی. مشرکین ایلله کثرت اله اعتقادنده بولسان فیاسوفلر، کلیسایه داخل اولدقلری وقتدنبری خرسیتانلقی کثرت الهیه دوعرو سولوکادیلر. یونک ایچون، اونه دنبری یهودیلردن متشکل اولان ایلک جماعت نصاری، بودومه اجنبیلردن آیریلدق نصرایتی بوسوتون دونه یانچیلرله ترک ایتدیلر. ایشته خرسیتانلق، نیم قناعتیه کوره اولاد ابراهیم، اسحاق و یعقوب دن اولما قله برابرینه بر اولیان یانچی حکمای مشرکیندن اهتدایدن بر طاقم کیمسه لر طرفندن یوکونکی لایمده شکلره صوقلمش اولان بر دیندر.

خرسیتانلقی، بالاده کی سوزلرله تعریف ایتکدنکک اسبابی ایضاح ایده می؛ علمای نصاری تورانی مطالعه ایدرکن اونک صحافتنده الوهیتیه دار اولان آیانده دائماً کثرت و صهریت پیدا ایتک تمجسساینده بولنیورلر. بر موسوی، بر عرب بوکتابلری اوقورکن دائماً اولورده وحدت باری ی آرار. هیچ بر خرسیتان، بوکتابلری بر موحد فکر و ذهنیتیه مطالعه ایتور.

نیم قناعت و جدانیتیه کوره؛ بومعهما شو وجهله خل و فصل اولنه بیایر: یهودیلرله عربلر؛ مجبوسیلکدن، شرکدن اهتدایتمش قوملر اولما یوب بالعکس انبیاء سلسله سندن اولدقلری ایچون دائماً اللهک برلکینی التزام ایدرلر. بو ایکی قوم ایسه، معلوم اولدینی وجهله،

حضرت ابراهیمک اولادیدرلر. حالبوکه نصرانیلر، بقیرست رومالیرله یونانیلرک اساطیریه مشبوع اولان بر طاقم حکمادن متشکل و مرکب ایدیلر. ایشته خرسیتانلق ایلک عصرنده بو مشرک و مجوسی عنصر اهتدایکسوسیه کلیسایه کیره رک حضرت مسیحی مقام الوهیتیه اقعاد ایلله و موسوی نصرانیلری اور کونترک کایسادن قاجیردقندن صوکر، عالم مسیحیه بی بوسوتون تحریف و تغلیط ایتدیلر. اکر بو کونکی خرسیتانلر؛ یهودیلرله عربلر کی سلاله؛ موحدین اولسه یایلر کتب مقدسه بی اونلر کی آکلاراردی. چونکه هیچ بر اسرائیلی تصور اولمارک، انجیل (متی) نک صوکلرنده کی: «ایمدی کیدکز جمله ملتلی شا کرد ایدکز و اونلری پدر و ابن و روح القدسک اسمنه و اقنیز ایدکز.» [متی باب، ۲۸؛ ایت ۱۹.] آیتی یازش اولسون. بناء علیه بوسطرلر اصلا یهودی اولان حواریونک قلمندن چیقماش اولدیفنه کال امتیاز حکم و بره بیایر.

بناء علیه - اونه دنبری بوسوتونلرده تکرار ایتکده اولدیفن وجهله - خرسیتانلر، رب العالمینک احدیتی کندیلرینه بر مرکز دخی اتحاد ایتدکجه، بو اساس اوزرنده بیلرنده اختلاف حاصل اولما دقجه، توحید کلیسا خصوصنده نه قادر جوق اوغراشیرلرله او قادرده یوروله جقلر و هیچ مشر بر نتیجه و اصل اوله نایه جقلردر. چونکه شیمدییه قادر اون پدی دفعه بونی تجربه ایتدیلر، و هر تجربه لرنده موفق اولمق شویله دورسون، شقاق و تفرق دها بیوتدیلر.

ایشته اتحاد کنائس مسئله سی بزه، عیسویتک منتظم و مکمل بر دین اولوب اولما دینی مطالعه سنه سوق ایدور. چونکه بومشله بزی بر جوق مراق آور سؤاللرک ایرادینه لزوم کوستور. ایلک اوکجه کوزه چاربان نقطه، علمای عیسویه نک توحید کنائسه بر لزوم کورمکده اولدقلری کیفیتدر. عجبا نهدن بویه بر لزوم حسن اولنیور؟ اتحاددن هکی محسنات بلکه نیایور؟ اتحاد حاصل اولما دینی تقدیر، عیسویتک متصور اولان محسنات و خیراتندن محروم قالمیه جقمی ر؟ اتحاد سزاق یوزندن عیسویت بوکونه قادر مجرومی بولدینی فیوضات دینی و معنویه، اونک دخی اساسانده کی نواقضه دلالت ایتدیمی؟ نهدن اون طوقوز عصر طرفنده، حضرت مسیحک کایساسی متادیا بارالانمده دوام ایدور؟ بو پارچه لایفه سائق اولان باشلیجه اسباب و عوامل نهدن عبارتدر؟ دین نص ارائک اساسات و فروعک بر بندن تفریق قابلیدر؟ ایشته بویه بر جوق سؤاللر وارد خاطر اولیورکه بولاره ویریه جک هر نوع جواب، خرسیتانلق علیه چیقه جقدر.

مثلاً: «رؤسای نصاری، نهدن توحید کنائس لزومی شیمدی حسن ایدورلر؟» - سؤالنه کرک کندی طرفلرندن، کرک بزم کی سیرجی لر طرفندن ویریه جک جواب، البشکه کلیسارک مزایا و علویات دینی لری اوقشایه جق صورتده لهرنده اوله ماز. اکر بو «لزوم»، بوتون کلیسارلی بعض حقایق دینی نک مشترکاً تحریسنه و اونلرک متحدا تصدیقه دعوت ایتکدن عبارت ایسه او تقدیرده، بو حقایق دینی نک

اولدینی کبی نوکون ده عاجز درلر ، شیمدی دیگر بر نقطه‌ای مطالعه ایدم . اتحاد کائناتی توصیه ایدن علمای نصاری ؛ بالطبع بر ماخذ ، بر کتاب مقدس ، والحاصل بر استادگاه مراجعت ایتله‌ری ایجاب ایدر . بوکا بر دینیه جکری یوقدر ، ظن ایدرم . چونکه دیناً بر برینی آفوروز ورد ایدن چشید چشید یوزلرجه خاچپرست و پروتستان فرقه‌لی ، اساسات دینیه‌لرینی بر کتابه و بر استنادگاه رابط ایتله‌ری ایجاب ایدر . بک اعلا : هانکی کتاب و هانکی استنادگاه مراجعت ایدمیلر ؟ (انجیل) ، یا خود (عهد جدید) اسمنده کی کتابه مراجعت ایتدیکه - مشهور دین اولدینی و جهله - خاصیت و افتراق آرتیور ، توسع ایدیور . تورات کتابلرینه مراجعت ایدله‌جک اولورسه ، ذاتاً تورات خرسیتلانی تا نملندن ، کوکندن یسوقوب قلع ایدیور . توراتک اک منفوری اولان شی ، الله شریک ومثال وشیه طومتقدن عبارت دکلیدر ؟

شونی ده عرض ایدیم که : علمای نصاراتک توحید کلیسا مسئله‌سی اورتیه قومقدن ، مقصدلری ؛ یوقاریده ایضاح ایتدیکم نقاط اوزرنده تدقیقات و منافشات ایتدیکدن عبارت اولمادی بی بدینیدر . چونکه بو خصله - صانده اصلاً اتحاد ایدمه جکری هر کسدن زیاده کندیلرینک بیلدکری برشیدر . بونلر آنجاق ، بر بیله ولو ظاهراً اولسون دوست اوله‌رق کچمک و آفوروزلری رفع ایتک فکرکنده بولونمش اولسملر کرکدر . وبوکا مطلقاً لزوم کوریورلر . بولومی ایسه بشری وبالخاصه اورویانی آلت اوست ایدن حرب عمومی کوسهرمشدر .

عبدالاحد

برمه‌ایسه

استانبول ، طشره

سقیم اعتبارلر مزدن اخلاقتسز لقلر مزدن بری ده یکدیگریمیزی بکنمه مکملکمز ، لزومی ولزومسز بر بریتزه بهتان ایتامزدر ، هرایکیده عین وطن اولادی اولان استانبوللی ایله طشره‌لینک وبو میانه‌شهرلیرلر ایله کویولورلر بر برینی خور کورمه‌سی ملی فلا کنلریمزک اک مهملرندن برینی تشکیل ایتدیکده در .

طشره‌لرده سسباحت ایدن ویا اقامت ایدملر بو فلا کتی تقدیر ایدرلر ، ثداویمی مشکل اولان بو مرضه قارشلی قلباً قان اغلارلر ، حرب زائل ، بو تفرقه ونفاق ازاله ایدمجه‌کی ، لایزلزل اخوت وضمیمیت اقامه ایلدیه‌کی یرده مع‌الاسف تزید ایتدی کورولمکده ، ازباب اذعان ایسه یونک دفع واراللهی چاره‌لرینی تحریری وتطبیق ایتدیکه زمانک حلول ایتدیکنه قائل اولمقددر .

کافه‌سی بوتون کلیسالر طرفندن شیمدی به قادر تصدیق ایدلمه‌مش اولدینی اعتراف ایتش اولورلر . حالبوکه ، هیچ بر کلیسا ، کندی عقائد دینیه‌سنده ذمه قادر اوفاجق بر قصور و نقصانک موجود بولندینی اعتراف ایتک شویله دورسون ، کندی نه مخالف بولان یوزلرجه خرسیتان فرقه‌لرینی ضال و گمراه بیلور . فرض محال اوله‌رق ، هر کلیسا کندی عقیده‌سنده بعض نواقص و بطلانلری حس ایتدیکی حالده ، دیگر کلیسالرده اوقادار چوق بدعتلر و بطلانلر کورورکه ، اولنرله برلکده حقیقی تفحصک تمامیه کولونج و بیهوده اولدیفنه حکم ویرمکه اصلاً تردد ایتز .

نیم فکرمه کوره علمای عیسویت ، هر ایکی جناحده بک وخیم ومشکل بر وضعیتده بولنیورلر . برنجی مشکلات ، حقائق دینیه‌نک تفرقاتدن تفریق ، دیگری ده بو حقایق وتفرقاتک استنادگاهنی تعین ایتکدن عبارتدر .

بو مشکلاتی اقتحامده ایسه هیچ شه‌سزکه تمامیه عاجز درلر . تاریخ کلیساک هر صحیفه‌سنده مشاهده اولدینی وجهله ، بالجه خرسیتان فرقه‌لری ، کلیسالری ، نص ایله جوازی بر برندن آیرمازلر . بونلر ، جواز دینی ندر ، بر درلو ادراک ایتمه‌مشلردر . اک اوفقی و اهمیتسز بر نقطه وملاحظه دینیه‌نی نص وحکم دیسه تاقی ایدرلر . اک افنایی شودرکه ، نجات وحیات ابدیه نائل اولق ایچون ، قلیج شرط کافی کله جکینی تعینده عاجز درلر . نجات ابدیه عقلاً ومنطقاً هیچ بر علاقه‌سی اولمیان او قادر غریب نقطه‌لرده تعید واصرار ایدن بو کلیسالری یتشیرمک ، باریشدیرمق ناصیل قابل اوله‌بلیر ؟

مثلاً : بر خرسیتان ، کلیسالرک بوتون احکام وعقائدینه ایمان کتیره‌رک یالکز چهره‌سینه وسینه‌سینه « استارو » تسمیه اولنان خاچ چکمک مراسمی اوتورده و قساق اصولجه چکمیدی تقدیرده او آدم « ابن الهلاک » و « ابن الجهم » اوله‌رق تاقی اولنور ا و کذا ، « قربان قدیس » (۱) ده استمه‌ال اولنق اوزره مطلقاً خیرلی اکک ، اولسنی استلزام ایدن اورتودوقسلر ، قاتولک مذهبجه مرتد صاییلورلر . ایشته ، جماعتک آ کلامدینی بر دیله عبادت‌لرینی اجرا ایدن اورتودو . قسلرله قانونیکلر وسائر اوفاق کنائس شرقیه ، پروتستان نقطه‌نظرندن دین مسیحدن مطرود عد اولنورلر . بو خرسیتان مذاهب مخاصمه‌سنده قطعاً جواز ، مسامحه [tolerance] ، ورافت یوقدر ! بونلر اصل اولحلم و متواضع عیسی‌المسیحک شا کردلری واتباعی اوله‌بیلرلرکه بروم بابایی ، آیین روحانی اناسنده برارمنی معبدینه کیره‌رک اوراده عبادت ایتدیکی تقدیرده درحاک بطریقخانه‌ک حکمیه آفوروز اولور ؟ بونلر ، ییننده مناکحاتی بیله حرام بیلورلر حالبوکه بونلر « خرسیتان » دکلیدر !

بومبجکده توسیعه لزوم کورمیورم .

دمین عرض ایتدیکم وجهله ، بالجه مخاصم مذاهب عیسویه ؛ حیات ابدیه نائل اولق ایچون کافی مواد وایمانی تعینده هر وقت